

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.05.2004
KOM(2004)385 endelig

2004/0121(CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til visse typer af projekter i Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande (WNIS))

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Dette forslag drejer sig om en fællesskabsgaranti på op til 500 mio. EUR til dækning af Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) lån i Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande (WNIS))¹ til videreudbygning af afgørelsen om den nordlige dimension² og i overensstemmelse med den nye naboskabspolitik for det bredere Europa³. Midtvejsvurderingen⁴ af EIB's eksterne långivningsmandat ifølge Rådets afgørelse 2000/24/EF⁵ anerkendte behovet for øgede investeringer i Rusland og de vestlige NIS-lande.

(1) Tidligere erfaringer

På Det Europæiske Råds møde i Luxembourg i december 1997 anerkendtes for første gang på EU-plan den nordlige dimension i Den Europæiske Unions eksterne og grænseoverskridende politikker. På Det Europæiske Råds møde i Wien (december 1998) og Köln (juni 1999) fik begrebet et mere konkret indhold. I november 1999 afholdt det finske EU-formandskab en udenrigsministerkonference om den nordlige dimension, og en måned senere opfordrede Det Europæiske Råd på mødet i Helsingfors Kommissionen til at udarbejde en handlingsplan for perioden 2000-2003, der blev godkendt af Det Europæiske Råd i Feira i juni 2000. I oktober 2003 godkendte Det Europæiske Råd anden handlingsplan for den nordlige dimension (2004-2006), som trådte i kraft den 1. januar 2004.

På mødet i Stockholm den 23.-24. marts 2001 gav Det Europæiske Råd på forslag af Kommissionen sin tilslutning til, at Fællesskabet skulle åbne op for EIB-långivning til udvalgte miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst. Låneloftet blev begrænset til 100 mio. EUR, og garantisatsen blev sat til 100 %. Rådet fastsatte følgende specifikke kriterier:

- Projekterne skal klart tage sigte på miljøforbedringer og være af væsentlig interesse for EU.
- EIB skal samarbejde og arrangere samfinansiering med andre internationale finansielle institutioner for at sikre en rimelig risikodeling og passende projektkrav.

¹ Belarus, Moldova og Ukraine.

² Rådets afgørelse 2001/777/EF af 6. november 2001 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med en særlig långivningsaktion til fordel for udvalgte miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst som led i den nordlige dimension (EFT L 292 af 9.11.2001, s. 41).

³ ”Det bredere europæiske naboskab: en ny ramme for forbindelserne med vores naboer i øst og syd”, KOM(2003) 104.

⁴ ”Midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat ifølge Rådets afgørelse 2000/24/EF”, KOM(2003) 603.

⁵ Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til projekter uden for Fællesskabet (Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien samt Den Sydafrikanske Republik) (EFT L 9 af 13.1.2000, s. 24).

- EIB's bestyrelse forelægger kun projekter til godkendelse i styrelsesrådet, hvis Rusland honorerer sine internationale finansielle forpligtelser, herunder forpligtelserne over for Paris-Klubben.
- Projekterne skal vurderes og godkendes hver for sig af EIB's styrelsesråd.

EIB's långivning under denne afgørelse er ved at nærme sig loftet på 100 mio. EUR.

(2) Den europæiske naboskabspolitik

Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) igangsatte i november 2002 arbejde vedrørende den nye naboskabspolitik for det bredere Europa og fremhævede i denne forbindelse Ukraines, Moldovas og Belarus' særlige situation. Det Europæiske Råd i København i december 2002 påpegede endnu en gang, at udvidelsen vil tjene til at styrke forbindelserne med Rusland, og slog til lyd for at udbygge forbindelserne med Ukraine, Moldova og Belarus med udgangspunkt i en langsigtet strategi til fremme af reformer, bæredygtig udvikling og handel.

I marts 2003 opstillede Kommissionen i sin meddelelse om det bredere europæiske naboskab et forslag til en strategi for forholdet til nabolandene i øst og syd med det slutmål at skabe en "ring af venner", et område med fælles værdier, stabilitet og økonomisk fremgang samt dybere økonomisk integration.

I denne ånd tilsluttede Det Europæiske Råd sig den 19. juni 2003 konklusionerne fra mødet i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16. juni 2003 om Kommissionens meddelelse "Det bredere europæiske naboskab" og udtrykte store forventninger til både Rådets og Kommissionens videre arbejde med at stykke de forskellige elementer af denne politik sammen. Kommissær Günter Verheugen aflagde mundtlig beretning for Rådet (almindelige anliggender) i oktober 2003. Rådet og efterfølgende Det Europæiske Råd på sit møde i oktober opfordrede Kommissionen til at videreføre arbejdet på dette område.

Kommissionens meddelelse forventer en gradvis og målrettet udvidelse af EIB's generallånemandat til Rusland og de vestlige NIS-lande i nært samarbejde med EBGU og andre relevante internationale finansielle institutioner. En udvidelse af EIB's aktiviteter har til formål at belønne den reformindsats, disse lande har iværksat. Den vil endvidere afspejle deres politiske betydning for EU og deres behov for de øgede investeringer i infrastruktur, som EIB-projekter vil kunne afstedkomme.

(3) Midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat

I oktober 2003 forelagde Kommissionen en midtvejsvurdering af EIB's eksterne långivningsmandat for Rådet og Europa-Parlamentet, inklusive et forslag til ændring af Rådets afgørelse 2000/24/EF. Forslaget drejede sig om en revision for den resterende del af mandatperioden af Fællesskabets budgetgaranti.

Vurderingen foreslog, at to af de regionale budgetbevillinger⁶ til EIB's eksterne långivning blev omlagt inden for den samlede låneramme for at tage højde for det forhold, at de nye medlemsstater ikke falder ind under anvendelsesområdet for generallånemandsmandatet. Omlægningen afspejlede også udviklingen i prioriteringen i Fællesskabets eksterne politikker.

Endvidere blev det i overensstemmelse med meddelelsen "Det bredere europæiske nabolik" foreslået at gennemføre en gradvis udvidelse af EIB's långivning i Rusland og de vestlige NIS-lande. Kommissionen foreslog Rådet, at der bevilges 300 mio. EUR til Rusland og de vestlige NIS-lande under det eksterne generallånemandsmandat.

2. FORSLAGET

I sine konklusioner vedrørende det finansielle samarbejde med Rusland og de vestlige NIS-lande godkendte Økofin-Rådet den 25. november 2003 en fællesskabsgaranti for et låneloft på 500 mio. EUR til lån, som EIB skal yde af egne midler i Rusland og de vestlige NIS-lande. Denne foranstaltning kan ses som en videreudbygning af afgørelse 2001/777/EF. Foranstaltningen skal dreje sig om begrænset långivning i Rusland og de vestlige NIS-lande inden for bestemte sektorer (nemlig miljø samt transport-, telekommunikations- og energiinfrastruktur i prioriterede TEN-korridorer (de transeuropæiske net) med et grænseoverskridende aspekt for en medlemsstat), og den skal undtagelsesvis baseres på en 100 % garantidækning uden for det eksterne generallånemandsmandat.

Udvidelsen af EIB's aktiviteter til at omfatte de vestlige NIS-lande skal have til formål at belønne den reformindsats, som de nye nabolande har iværksat. For Ruslands vedkommende vil långivningen desuden bygge på de erfaringer, der er indhøstet under det nuværende lånemandsmandat til støtte for miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst. Aktivitetsudvidelsen vil endvidere afspejle regionens politiske betydning for EU og dens behov for de øgede investeringer i infrastruktur, som EIB-projekter vil kunne afstedkomme.

Dette mandat vil dels blive underlagt passende betingelser, der ligger i forlængelse af EU-aftalerne på højt niveau om politiske og makroøkonomiske aspekter og aftalerne med andre internationale finansielle institutioner om sektor- og projektaspekter, og dels en passende arbejdsdeling mellem EIB og EBGU. EIB-långivningen vil blive aktiveret for et land ad gangen og være betinget af, at der iværksættes en passende reformindsats i hvert af de berørte lande. Det foreslås, at de enkelte lande bliver låneberettigede under låneloftet, når de opfylder de specifikke betingelser, der følger af EU-aftalerne på højt niveau med det pågældende land om politiske og makroøkonomiske aspekter. Kommissionen afgør, hvornår det enkelte land opfylder de specifikke betingelser, og underretter EIB herom.

Modsat hvad der gælder i afgørelsen om den nordlige dimension, indeholder dette forslag ikke bestemmelser om, at EIB's styrelsesråd skal foretage godkendelse fra sag til sag.

Det foreslås på linje med afgørelse 2000/24/EF om generallånemandsmandatet, at afgørelsen skal dække EIB's långivningsaktiviteter frem til udgangen af januar 2007.

⁶ Lånelofterne er: sydøstlige nabolande 9 185 mio. EUR, Middelhavslande 6 520 mio. EUR, Latinamerika og Asien 2 480 mio. EUR, Den Sydafrikanske Republik 825 mio. EUR og det særlige handlingsprogram til støtte for toldunionen EF-Tyrkiet 450 mio. EUR.

Om Rusland og de vestlige NIS-lande skal inkluderes i generallånemandatet vil blive afgjort i forbindelse med vurderingen af generallånemandatet i 2006.

3. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

EIB's skøn for låneomfanget og Kommissionens skøn for Euratom-lån og lån til makrofinansiel bistand giver tilstrækkelig margen til at finansiere garantien for den foreslåede udvidelse af mandatet fra reserven til garantifonden. De direkte budgetmæssige virkninger af udvidelsen er knyttet til mekanismen i garantifonden og påvirker brugen af reserven til garantifonden. Se tabellen nedenfor:

Tabel 1: Skøn for garantifonden

		2004		2005		2006 ³	
		Låne-beløb	Tilførsel	Låne-beløb	Tilførsel	Låne-beløb	Tilførsel
EIB-lån							
Mandat		2.840,00	166,14	2.909,00	170,18	2.910,00	170,24
	Korrektion ¹	-181,00	-10,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Ruslands Østersøkyst		75,00	6,75	0,00	0,00	0,00	0,00
	Korrektion ¹	-15,00	-1,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Rusland/vestlige NIS-lande		100,00	9,00	200,00	18,00	200,00	18,00
	Korrektion ¹	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	EIB-lån i alt	2.819,00	169,95	3.109,00	188,18	3.110,00	188,24
Lån til makrofinansiel bistand		200,00	18,00	250,00	22,50	250,00	22,50
Euratom-lån		223,50	20,12	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilførsel i alt			208,07		210,68		210,74
Reserve			221,00		225,00		229,00
Margen			12,93		14,32		18,27
Resterende 100 % garantikapacitet 2004-2006	Årligt ²	143,71		159,15		202,94	
	Akkumuleret	143,71		302,86		505,80	

¹ Korrektion af 2003-tilførsel til afspejling af faktisk 2003-långivning.

² Årlig resterende kapacitet = margen / 0,09.

³ Reelt 31. januar 2007.

På de budgetposter, der støtter fællesskabsgarantien, er indsat et ”p.m.”.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til visse typer af projekter i Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande (WNIS))

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁷,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁸, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Til støtte for Den Europæiske Unions naboskabspolitik for det bredere Europa ønsker Rådet at gøre det muligt for Den Europæiske Investeringsbank (EIB) at yde lån til visse typer af projekter i Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (de vestlige NIS-lande (WNIS)), nemlig Belarus, Moldova og Ukraine.
- (2) Til støtte for initiativet vedrørende den nordlige dimension, der blev lanceret på Det Europæiske Råds møde i Helsingfors i december 1999, er Rådets afgørelse 2001/777/EF af 6. november 2001 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med en særlig långivningsaktion til fordel for udvalgte miljøprojekter i området langs Ruslands Østersøkyst som led i den nordlige dimension⁹ blevet vedtaget.
- (3) EIB's långivning under afgørelse 2001/777/EF er nu ved at nærme sig låneloftet.
- (4) Økofin-Rådet indvilligede i konklusionerne fra mødet den 25. november 2003 i at stille en yderligere bevilling til rådighed til EIB-långivning til Rusland og de vestlige NIS-lande som en videreudbygning af afgørelse 2001/777/EF til projekter inden for områder, hvor EIB har en komparativ fordel, og hvor der er en uopfyldt låneefterspørgsel. De områder, inden for hvilke EIB anses for at have en komparativ fordel, er: miljø samt transport-, telekommunikations- og energiinfrastruktur i prioriterede TEN-korridorer (de transeuropæiske net) med grænseoverskridende virkninger for en medlemsstat.

⁷ EUC [...] af [...], s. [...].

⁸ EUC [...] af [...], s. [...].

⁹ EFT L 292 af 9.11.2001, s. 41.

- (5) Lånemandatet skal dels være underlagt passende betingelser, der ligger i forlængelse af EU-aftalerne på højt niveau om politiske og makroøkonomiske aspekter og aftalerne med andre internationale finansielle institutioner om sektor- og projektspekter, og dels en passende arbejdsdeling mellem EIB og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBGU).
- (6) EIB-finansieringen skal forvaltes i overensstemmelse med EIB's sædvanlige kriterier og procedurer, herunder passende kontrolforanstaltninger, og med de relevante regler og procedurer for Revisionsretten og OLAF på en sådan måde, at den tjener til støtte for Fællesskabets politikker. EIB og Kommissionen bør jævnligt rådføre sig med hinanden for at sikre en koordinering af prioriteterne og aktiviteterne i de pågældende lande og for at vurdere, i hvor høj grad der sker fremskridt hen imod opfyldelse af de relevante mål for Fællesskabets politikker.
- (7) Rusland og de vestlige NIS-lande bør inddrages fuldt ud i revisionen i 2006 af EIB's generallånemandat under Rådets afgørelse 2000/24/EF af 22. december 1999 om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med lån til projekter uden for Fællesskabet (Central- og Østeuropa, Middelhavslandene, Latinamerika og Asien samt Den Sydafrikanske Republik)¹⁰.
- (8) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for vedtagelsen af denne afgørelse end artikel 308 -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Formål

Fællesskabet yder Den Europæiske Investeringsbank (i det følgende benævnt "EIB") en garanti til dækning af alle udeblevne, men forfaldne afdrag på lån, som den i overensstemmelse med sine sædvanlige kriterier og til støtte for de relevante mål for Fællesskabets eksterne politikker yder til investeringsprojekter i Rusland og i de vestlige nye uafhængige stater, nemlig Belarus, Moldova og Ukraine.

Artikel 2

Låneberettigede projekter

De låneberettigede projekter skal være økonomisk rentable og være af væsentlig interesse for Den Europæiske Union. De låneberettigede sektorer skal være miljø samt transport-, telekommunikations- og energiinfrastruktur i prioriterede TEN-korridorer (de transeuropæiske net) med grænseoverskridende virkninger for en medlemsstat.

¹⁰ EFT L 9 af 13.1.2000, s. 24.

Artikel 3

Låneloft og betingelser

1. Det samlede låneloft er på 500 mio. EUR.
2. EIB ydes en ekstraordinær fællesskabsgaranti på 100 %, som skal dække det totale beløb for lån, der ydes i henhold til denne afgørelse, og alle dertil knyttede beløb.
3. Projekter, der finansieres ved hjælp af lån, der er dækket af garantien, skal opfylde følgende kriterier:
 - a) de skal opfylde betingelserne i artikel 2
 - b) EIB skal samarbejde og arrangere samfinansiering med andre internationale finansielle institutioner for at sikre en rimelig risikodeling og passende projektkrav.

EIB og EBGU sikrer en passende arbejdsdeling.

Artikel 4

Låneberettigelse for de enkelte lande

De enkelte lande bliver låneberettigede under låneloftet, når de opfylder de specifikke betingelser, der følger af EU-aftalerne på højt niveau med det pågældende land om politiske og makroøkonomiske aspekter. Kommissionen afgør, hvornår det enkelte land opfylder de specifikke betingelser, og underretter EIB herom.

Artikel 5

Aflæggelse af rapport

Kommissionen underretter hvert år Europa-Parlamentet og Rådet om de lånetransaktioner, der foretages i henhold til denne afgørelse, og fremlægger samtidig en vurdering af gennemførelsen af denne afgørelse og af samarbejdet mellem de internationale finansielle institutioner, der er involveret i projekterne.

Denne orientering skal omfatte en vurdering af, hvor stort et bidrag långivningen i henhold til denne afgørelse har ydet til realiseringen af de relevante mål for Fællesskabets eksterne politikker.

Med henblik på første og andet afsnit fremsender EIB alle relevante oplysninger til Kommissionen.

Artikel 6

Garantien dækker lån, der undertegnes frem til den 31. januar 2007.

Hvis de lån, EIB har ydet, ved denne periodes udløb ikke har nået det samlede låneloft, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, forlænges perioden automatisk med seks måneder.

Artikel 7

Afsluttende bestemmelser

1. Denne afgørelse får virkning fra datoen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
2. EIB og Kommissionen fastsætter de nærmere betingelser for indrømmelsen af garantien.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

FINANSIERINGSOVERSIGT

DATO: [...]

1.	BUDGETPOST: 01 04 01 11 (tidligere B0-222): Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lån ydet af Den Europæiske Investeringsbank til andre tredjelande	BEVILLINGER:		
2.	TITEL: Udvidelse af Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for EIB-lån til Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (WNIS – Belarus, Moldova og Ukraine).			
3.	RETSGRUNDLAG: Forslag til Rådets afgørelse om en fællesskabsgaranti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med låneprojekter i Rusland og de vestlige nye uafhængige stater (WNIS).			
4.	FORANSTALTNINGENS FORMÅL: Budgetposten har til formål at give budgetmæssig dækning for garantier ydet af Det Europæiske Fællesskab til Den Europæiske Investeringsbank. Ved forslaget fastsættes et låneloft på 500 mio. EUR til dækning af långivning til Rusland og de vestlige NIS-lande fra EIB frem til udgangen af januar 2007 for lån, den yder af egne midler. Långivningen dækkes af en fællesskabsgaranti på 100 %.			
5.	FINANSIELLE VIRKNINGER Kun i tilfælde af at garantien faktisk anvendes.	2004 (mio. EUR)	2005 (mio. EUR)	2006 (mio. EUR)
5.0	UDGIFTER - OVER EF-BUDGETTET (RESTITUTIONER/INTERVENTIONER): Den direkte budgetmæssige virkning af udvidelsen hidrører fra de obligatoriske udgifter i tilknytning til mekanismen i garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande. - OVER DE NATIONALE BUDGETTER - ANDRE SEKTORER	[9]	[18]	[18]
5.2	BEREGNINGSMÅDE: De direkte budgetmæssige virkninger af udvidelsen er knyttet til mekanismen i garantifonden og påvirker brugen af reserven til garantifonden. Den er beregnet efter de nugældende regler for fonden: størrelsen af det garanterede lån * blankogarantisatsen * tilførsels-satsen = $500 \text{ mio. EUR} * 100 \% * 9 \% = 45 \text{ mio. EUR}$. Det forventede omfang af låneundertegnelser er følgende: i 2004 for 100 mio. EUR, i 2005 for 200 mio. EUR og i 2006 for 200 mio. EUR. EIB's skøn for låneomfanget i løbet af disse år og Kommissionens skøn for Euratom-lån og lån til makrofinansiel bistand giver tilstrækkelig margen til at finansiere garantien for den foreslåede udvidelse af mandatet fra reserven til garantifonden. På de budgetposter, der støtter fællesskabsgarantien, er indsat et "p.m.". Skulle EIB aktivere Fællesskabets garanti, vil garantifonden intervenere. Der vil først blive trukket på Fællesskabets budget, når fondens midler er udtømt. Som følge heraf kan størrelsen af og tidspunktet for et eventuelt træk på denne budgetpost ikke beregnes på forhånd og skulle ikke finde sted, eftersom garantifondsmekanismen netop er oprettet for at undgå direkte træk på Fællesskabets budget.			
6.0	ER FINANSIERING MULIG OVER DE BEVILLINGER, DER PÅ DET LØBENDE BUDGET ER OPFØRT UNDER DET RELEVANTE KAPITEL?	JA		
BEMÆRKNINGER:				